

Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Baarn

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:
ambtelijke bijstand: bijstand, verleend door onder het gezag van het college werkzame ambtenaren;
bijstand : ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie;

Artikel 2 Verzoek om informatie

1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om feitelijke informatie van geringe omvang of om inzage in of afschrift van bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat.
2. De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is, verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.

Artikel 3 Verzoek om bijstand

1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om bijstand.
2. De verzochte bijstand wordt zo spoedig mogelijk verleend, voor zover dit naar het oordeel van de griffier in redelijkheid kan worden gevegd. Als de griffier de verzochte bijstand niet kan verlenen, verzoekt hij de secretaris om een of meer ambtenaren aan te wijzen die ambtelijke bijstand verlenen.
3. De secretaris weigert het verzoek om ambtelijke bijstand als:
  - a. naar zijn oordeel niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden
  - b. dit naar zijn oordeel het belang van de gemeente kan schaden
  - c. het verlenen van de verzochte ambtelijke bijstand naar zijn oordeel in redelijkheid niet kan worden gevegd.
4. Als de secretaris het verzoek om ambtelijke bijstand weigert, deelt hij dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid in overleg te treden over het alsnog laten verlenen van de ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 4 Geschil over verleende ambtelijke bijstand

1. Een raadslid dat niet tevreden is over de aan hem verleende ambtelijke bijstand, kan de griffier verzoeken hierover in overleg te treden met de secretaris.
2. Als overleg met de secretaris niet leidt tot een ook voor het raadslid bevredigende oplossing, kan deze de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid in overleg te treden over de aan hem verleende ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 5 Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

1. Als het college of een of meer leden van het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid.

Artikel 6: Recht op financiële bijdrage

1. De raad verstrekt, op declaratiebasis, een in de raad vertegenwoordigde fractie, een afgesplitst raadslid of een groep afgesplitste raadsleden voor de duur van de zittingsperiode een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie.
2. De financiële bijdrage bestaat uit een basisbedrag van € 800 per fractie per jaar en een variabel deel van € 100 per raadszetel van de fractie
3. De totale financiële bijdrage wordt beschikbaar gesteld aan het begin van en voor de gehele raadsperiode (m.u.v. de laatste drie maanden voor de verkiezingen) en is gebaseerd op de genoemde jaarbedragen zoals genoemd in artikel 6 lid 2. Dit betekent dat een fractie met 1 raadszetel aan het begin van de raadsperiode aanspraak kan maken op een bedrag van €3600,- . Met elke extra raadszetel komt daar €100,- per raadszetel voor de gehele raadsperiode bij.
4. Het niet uitgegeven deel van de beschikbaar gestelde financiële bijdrage komt op 1 januari van het verkiezingsjaar te vervallen.

Artikel 7: Voorwaarden besteding financiële bijdrage

1. De financiële bijdrage wordt uitsluitend besteed aan (ondersteunende) activiteiten die er toe strekken de volksvertegenwoordigende-, kaderstellende- of controlerende rol van de fractie te versterken.
2. De financiële bijdrage wordt in ieder geval niet gebruikt ter bekostiging van:
  - a. betalingen (inclusief die ter voldoening van contributie) aan politieke partijen, met politieke partijen
  - b. verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de ondersteuning van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst;
  - c. giften, leningen, beleggingen en voorschotten;
  - d. uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege, inclusief uitgaven in verband met verkiezingsactiviteiten;
  - e. uitgaven die in strijd zijn met enige wettelijke bepaling;
  - f. Kosten in het kader van (politieke) campagnes.
  - g. Uitgaven ten behoeve van raads- en steunfractieleden met een persoonlijk karakter of bedrijven waarover raads- en steunfractieleden middellijk of onmiddellijk zeggenschap hebben
3. Indien bestedingen in strijd zijn met artikelen 7.1 en/of 7.2, dan is dat deel van de besteding door de gemeente terugvorderbaar.

Artikel 8: Financiële bijdrage op declaratiebasis

1. Fracties kunnen kosten zoals bedoeld in artikel 7.1 declareren bij de griffier. De griffie beoordeelt dit verzoek aan de hand van artikel 7. Bij goedkeuring doet de fractie zelf de uitgaven en declareert deze, met een factuurbewijs, bij de griffie. Vervolgens zorgt de griffier ervoor dat het gedeclareerde bedrag wordt teruggestort op de rekening van de fractie of de indiener. De declaraties dienen voorzien te zijn van betaalbewijzen zoals nota's, bonnen en dergelijke en dienen uiterlijk één maand na aankoop bij de griffie te worden ingeleverd.
2. Bij twijfel of bepaalde kosten uit het fractiebudget vergoed mogen worden of als de griffier en de betrokken fractie hierover van mening verschillen, wordt dit voorgelegd aan de auditcommissie. De auditcommissie adviseert zo spoedig mogelijk.

Artikel 9: Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

1. Als een raadslid zich afsplitst van de fractie waar het op basis van de verkiezingsuitslag deel van uitmaakt, houdt het raadslid beschikking over het eventuele resterende beschikbaar gestelde variabele deel van de financiële bijdrage. Wanneer een raadslid zich aansluit bij een andere fractie, wordt het eventuele resterende variabele deel beschikbaar gesteld aan de fractie waar het raadslid zich bij aansluit.
2. Wanneer meerdere afgesplitste raadsleden besluiten zich samen te voegen tot een groep, houden zij beschikking op enkel het eventuele resterende variabele deel van de financiële bijdrage van alle leden van deze groep.
3. Als een situatie als bedoeld in het eerste of tweede lid van artikel 9 zich voordoet, wordt het eventuele resterende beschikbare (variabele) bedrag naar evenredigheid van het nog resterende aantal jaren en maanden van de raadsperiode waarvoor het bedrag beschikbaar is gesteld onverwijd bijgesteld.
4. Als een fractie tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage automatisch op het moment dat hiervan kennisgeving is gedaan aan de voorzitter

van de raad. Eerdere gedane uitgaven hoeven in dat geval niet te worden terugbetaald, tenzij er geconstateerd wordt dat gedane bestedingen in strijd zijn met artikelen 7.1 en/of 7.2.

Artikel 10. Administratieve verplichtingen

1. De financiële administratie van fracties wordt gevoerd op basis van het stelsel van baten en lasten.
2. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle uitgaven en overige gegevens die voor de financiële verantwoording van belang zijn.
3. De griffie houdt de declaraties van alle fracties bij. Na afloop van het kalenderjaar maakt de griffie een overzicht op van de bestedingen van alle fracties en legt deze voor aan de auditcommissie. De auditcommissie rapporteert hierover aan de raad.

Artikel 11. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

1. De fractie legt in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen voor uiterlijk 15 januari verantwoording af over de besteding van de financiële bijdrage gedurende de raadsperiode, onder overlegging van een financieel verslag en onderliggende betaal- en ontvangstbewijzen. In het geval van afsplitsende raadsleden geldt hetzelfde voor een individueel raadslid of een groep raadsleden.
2. De raad stelt in zijn laatste raadsvergadering na een advies van en controle door de auditcommissie van het financieel verslag de hoogte vast van de financiële bijdrage;
3. De auditcommissie kan namens de raad besluiten tot controle van een of meer verslagen door de accountant, die belast met de controle van de jaarrekening. De accountant brengt advies uit aan de auditcommissie.

Artikel 12. Slotbepalingen

1. De Verordening ambtelijke bijstand 2010 wordt ingetrokken
2. In alle gevallen waarin de artikelen 6 tot en met 13 van deze verordening niet voorzien, of bij twijfel hierover, wordt een advies gevraagd aan de auditcommissie. Indien het advies van de auditcommissie niet wordt opgevolgd is het aan de gemeenteraad om hier een oordeel over te geven.
3. Deze verordening treedt in werking op de dag na de datum van publicatie in het Gemeenteblad

Griffier Voorzitter

Toelichting

Algemeen

Artikel 33 van de Gemeentewet (hierna: wet) bepaalt dat de raad en elk van zijn leden recht hebben op ambtelijke bijstand (eerste lid) en dat de in de raad vertegenwoordigde groeperingen (de fracties) recht hebben op ondersteuning (tweede lid). Met betrekking tot de ambtelijke bijstand en de ondersteuning van fracties moet de raad een verordening vaststellen die ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording bevat (derde lid). Met deze verordening wordt hieraan uitvoering gegeven.

De formulering van artikel 33 van de wet laat buiten twijfel dat individuele raadsleden, dus ook die behorend tot een minderheid in de raad, recht hebben op ambtelijke bijstand. Op deze verordening kan dus door alle raadsleden een beroep worden gedaan.

De financiële bijdrage voor de fractieondersteuning is een subsidie als bedoeld in artikel 4:21, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat titel 4.2 van de Awb van toepassing is op het verstrekken van de financiële bijdrage en dat het besluit van de raad waarmee – na verantwoording en controle – de hoogte van de financiële bijdrage wordt vastgesteld (zie artikel 13) vatbaar is voor bezwaar en beroep.

In deze verordening vervult de griffier een centrale rol. De hoofdverantwoordelijkheid van de griffier is de ondersteuning van de raad; de griffier is onder andere het eerste aanspreekpunt als het gaat om verzoeken om informatie en bijstand. Een nadere omschrijving van en toelichting op de taken van de griffier is vastgelegd in de ambtsinstructie van de griffier. De griffiemedewerkers (ongeacht functiebenaming als griffiemedewerker, (junior) raadsadviseur vallen onder het gezag van de griffier.

De griffier vervult, via de secretaris, ook de rol van schakel tussen de raadsleden en de reguliere ambtelijke organisatie. Dat de raad over een griffier met griffie beschikt die bijstand kan verlenen, betekent niet dat er geen behoefte is aan ambtelijke bijstand door de reguliere ambtelijke organisatie. De griffie is, in vergelijking met de reguliere organisatie, beperkt in omvang. Voor specialistische hulp op het gebied van het maken van amendementen, moties en regelingen zal in bepaalde gevallen een beroep op deze organisatie dan ook nodig zijn. Dit geldt ook voor specifieke informatie die alleen bij de reguliere ambtelijke organisatie beschikbaar is. Omdat de griffier geen zeggenschap heeft over de reguliere ambtelijke organisatie zal daarom de secretaris in dergelijke gevallen de ambtenaar die de ambtelijke bijstand verleent moeten aanwijzen. Daarom zijn bepaalde aspecten van de rol van de gemeentesecretaris in deze verordening nader uitgewerkt. Dat is van belang om de rol van de secretaris op een juiste wijze vorm te geven nu er een splitsing heeft plaatsgevonden tussen griffie en reguliere ambtelijke organisatie.

Artikelsgewijs

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven behandeld.

Artikel 1. Definities

Bijstand in de vorm van ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties kan verleend worden door ambtenaren die onder het gezag van de raad vallen (artikel 107e van de wet) of door de reguliere ambtelijke organisatie die onder het gezag van het college valt (artikel 160 van de wet). Hoewel medewerkers van de griffie wel degelijk ambtenaren zijn in de zin van de Ambtenarenwet, is de term 'ambtelijke bijstand' in deze verordening voorbehouden aan het verlenen van bijstand door medewerkers van de reguliere ambtelijke organisatie.

Artikel 2. Verzoek om informatie

Raadsleden die feitelijke informatie van geringe omvang nodig hebben of inzage of afschrift van bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken, hoeven zich niet via de formele weg van artikel 169, tweede en volgende lid, van de wet tot het college te richten. In dit artikel is bepaald dat zij hun verzoek aan de griffier kunnen richten. Verzoeken die betrekking hebben op documenten waarop al dan niet geheimhouding rust, worden eveneens aan de griffier gericht. Daarbij zij er volledigheidshalve op gewezen dat de griffier een opgelegde geheimhouding in acht moet nemen. Als een raadslid geheime stukken opvraagt die alleen mogen worden ingezien, moet de griffier het verzoek van het raadslid doorgeleiden naar het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd. De griffier (of één van de griffiemedewerkers) verstrekt de informatie zo spoedig mogelijk (tweede lid). Als de griffier niet in staat is om volledig tegemoet te komen aan het verzoek, kan hij de secretaris vragen of de reguliere ambtelijke organisatie de informatie kan leveren. Het is in lijn met de onderlinge taakverdeling dat de griffier het aanspreekpunt en de aangewezen persoon is om de voortgang in het proces te bewaken.

Artikel 3. Verzoek om bijstand

Ook verzoeken om bijstand moeten aan de griffier gericht worden. Als de griffier of de griffiemedewerkers de verzochte ondersteuning niet kunnen leveren, verzoekt de griffier de secretaris om inzet van ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie. Het is aan de secretaris om te beoordelen of een van de in het derde lid genoemde 'weigeringsgronden' voor het door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie verlenen van ambtelijke bijstand zich voordoet. Overigens ligt het bij een conflict over het al dan niet verlenen van ambtelijke bijstand in de rede dat de burgemeester, als voorzitter van de raad en het college, hierover overleg voert met de secretaris, de griffier en indien nodig ook het betrokken raadslid (vierde lid).

Artikel 4. Geschil over verleende ambtelijke bijstand

Net als bij de weigering om ambtelijke bijstand door ambtenaren vanuit de reguliere ambtelijke organisatie te verlenen, kan de burgemeester ook een rol vervullen als een raadslid niet tevreden is over de door een ambtenaar van de reguliere ambtelijke organisatie verleende ambtelijke bijstand. Als er een conflictsituatie ontstaat of dreigt te ontstaan zal de burgemeester ook hier een bemiddelende rol kunnen spelen (tweede lid). De positie van de burgemeester maakt hem bij uitstek geschikt voor deze taak als bruggenbouwer.

Artikel 5. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Dit artikel voorkomt dat de betreffende ambtenaar in een spagaat tussen raad en college terecht komt. Als een raadslid om ambtelijke bijstand verzoekt, moet hij ervan uit kunnen gaan dat de ambtenaar bij het verrichten van die werkzaamheden onafhankelijk opereert van het college. Om te verzekeren dat een ambtenaar niet door collegeleden onder druk wordt gezet om toch inlichtingen te verschaffen over het verzoek van een raadslid, is bepaald dat collegeleden zich voor informatie direct tot het betrokken

raadslid wenden en niet tot de behandelend ambtenaar. Dit biedt bovendien een extra waarborg voor de onafhankelijke behandeling van een verzoek om ambtelijke bijstand.

De ambtenaar die ambtelijke bijstand verleent blijft echter wel onderdeel van de reguliere ambtelijke organisatie. Het verlenen van ambtelijke bijstand hoort tot de normale uitoefening van zijn taak. Als hij dit gedeelte van zijn taak niet goed uitoefent, behoudt het college dus de mogelijkheid om de ambtenaar hierop aan te spreken.

Artikel 6. Recht op financiële bijdrage

Fractieondersteuning vindt zijn vorm in een financiële ondersteuning. De hoogte van het totale budget voor fractieondersteuning wordt door de raad in de gemeentebegroting opgenomen.

De fractieondersteuning bestaat uit een basisbedrag per in de raad vertegenwoordigde fractie en een variabel deel per raadszetel van die fractie (tweede lid). Het basisbedrag garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op een gelijkwaardig basisniveau te laten ondersteunen. Naar rato van fractiegrootte wordt daarnaast een variabel deel toegekend, zodat ook ieder fractielid op gelijkwaardig niveau ondersteund kan worden. De bijdrage wordt verstrekt voor de duur van de zittingsperiode van de raad.

De financiële bijdrage voor fractieondersteuning voldoet aan de definitie van subsidie van artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Omdat het verlenen van subsidies in de Algemene subsidieverordening (hierna: ASV) indien van kracht) in de gemeente doorgaans aan het college gedelegeerd is, zal voornoemde verordening uitdrukkelijk niet van toepassing verklaard moeten worden op de bijdrage voor fractieondersteuning. Niet alleen vanwege het dualisme tussen de raad en het college, maar ook omdat het regime in de ASV wezenlijk anders is dan het regime voor het verlenen, vaststellen en verantwoorden van de bijdrage voor fractieondersteuning.

De totale financiële bijdrage wordt beschikbaar gesteld aan het begin van en voor de gehele raadsperiode (minus de laatste 3 maanden voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen). De gedachte hierachter is dat een budget per jaar relatief is en dat fracties juist in de eerste jaren na de verkiezingen meer behoefte kunnen hebben aan het volgen van bijv. een fractie/strategie training dan in de laatste jaren voor de volgende verkiezingen. Deze constructie maakt het mogelijk dat fracties aan het begin van een raadsperiode hogere uitgaven kunnen doen.

Artikel 7. Besteding financiële bijdrage

Voor wat betreft de besteding van de fractieondersteuning worden de fracties grotendeels vrijgelaten. Minimumvoorwaarde is wel dat de financiële bijdrage wordt besteed aan ondersteuning om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken.

Daarnaast is in het tweede lid een aantal doelen genoemd waarvoor de financiële bijdrage voor fractieondersteuning in ieder geval niet gebruikt mag worden. Deze opsomming is niet uitputtend. Het is uiteraard niet de bedoeling dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk aanvullen met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning. Ook is het uiteraard niet mogelijk dat contributies aan politieke partijen of met politieke partijen gelieerde organisaties via de fractieondersteuning kunnen worden gefinancierd (onder a). Een lidmaatschap van een dergelijk orgaan is immers een individuele aangelegenheid van een raadslid en niet van de betreffende gemeenteraadsfractie. Hetzelfde geldt voor steunfractieleden. De vergoeding (presentiegeld) die zij ontvangen voor het bijwonen van commissievergaderingen, kan niet worden aangevuld met een vergoeding vanuit deze verordening.

Bij (andere) uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege (onder d) kan onder andere gedacht worden aan bepaalde reis- en verblijfkosten, kosten voor een buitenlandse excursie of reis, kosten voor scholing, kosten voor een computer en internetverbinding en de contributie van bepaalde beroepsverenigingen. Deze komen voor vergoeding in aanmerking op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de Gemeentewet. In het bijzonder wordt benadrukt dat het dus ook niet is toegestaan om met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning verkiezingscampagnes te financieren.

Artikel 8. Financiële bijdrage op declaratiebasis

Fracties kunnen bestedingen declareren bij de gemeente. De gemeente betaalt de factuur niet rechtstreeks aan de leverancier. Dat betekent dat de fracties de factuur eerst zelf betalen/voorschieten. Door dit op declaratiebasis te doen hoeven fracties geen eigen rekening te openen en is het niet nodig om een voorschot op een rekening van een privé persoon te storten. De griffie adviseert zo nodig (gevraagd en ongevraagd) over (de toelaatbaarheid van) de besteding. Als de griffier en de betrokken fractie hierover van mening verschillen, wordt dit voorgelegd aan de auditcommissie. De auditcommissie adviseert zo spoedig mogelijk.

Artikel 9. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

Als er mutaties plaatsvinden in zittende fracties is het wenselijk dat de financiële bijdrage aangepast wordt aan veranderde verhoudingen in de raad. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het vaste

basisbedrag dat ten behoeve van iedere fractie wordt verleend en het variabel deel per raadszetel. Het vaste deel is ook daadwerkelijk 'vast'; dit deel van de bijdrage blijft bestemd voor de betreffende fractie, ook al vindt er tussentijds een splitsing of afscheiding plaats. Alleen het eventuele resterende variabele deel van de fractievergoeding blijft beschikbaar voor het afgesplitste raadslid. Als dat het fractiebudget dan al volledig besteed is, vervalt de mogelijkheid om hier aanspraak op te maken.

Artikel 10. Administratieve verplichtingen

Om te zorgen dat aan het verslag waarmee de besteding van de financiële bijdrage wordt verantwoord (zie artikel 11) een deugdelijke administratie ten grondslag ligt, worden in dit artikel enkele eisen gesteld aan het voeren van deze administratie. Omdat de formele verantwoording maar één keer in de vier jaar plaatsvindt (artikel 11) rapporteert de auditcommissie jaarlijks aan de raad.

Artikel 11. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

Het is niet zo dat het fractiebudget "van de fractie" is in die zin dat de fractie geen verantwoording hoeft af te leggen over de uitgaven die ten laste van het fractiebudget worden gebracht. Integendeel: juist het gegeven dat het fractiebudget vanuit de belastingopbrengsten wordt gefinancierd betekent dat het niet anders kan zijn dan dat de inwoner kennis moet kunnen nemen van de bestedingen.

Na controle door de auditcommissie van het verslag waarmee de besteding van de financiële bijdrage wordt verantwoord, stelt de raad hoogte van de financiële bijdrage ten behoeve van het functioneren van de betreffende fractie, het betreffende raadslid dan wel de groep raadsleden vast. De auditcommissie kan alvorens de verslagen worden vastgesteld, namens de raad besluiten tot controle van een of meer verslagen door de accountant, belast met de controle van de jaarrekening. De accountant brengt advies uit aan de raad.